جستار

لزوم توجه به آموزش‌های حضوری دانش‌آموزان

حسین معافی
تحلیلگر مسائل فرهنگی

نزدیک به دو سال است که با وجود بیماری کرونا آموزش‌ها در مدارس و دانشگاه‌ها به صورت غیرحضوری انجام می‌شود که علاوه بر گسترش و به کارگیری برخی فناوری‌ها و تکنولوژی‌ها چالش‌هایی نیز به دنبال داشته است که مهم‌ترین آنها نبود زیر ساخت‌های لازم در نقاط دور، دست، ترک تحصیل تعدادی از دانش‌آموزان، جدی نگرفتن آموزش‌ها و آزمون‌های مجازی، افت تحصیلی و کم سوادی دانش‌آموزان بوده است، با افزایش واکسیناسیون در کشور و کاهش شیوع بیماری کرونا در اوایل سال تحصیلی آموزش در مدارس کم جمعیت و روستایی به صورت کاملاً حضوری و در مدارس شهری و پرجمعیت به صورت ترکیبی یعنی آموزش حضوری و غیر حضوری ادامه پیدا کرد و در بسیاری از مدارس دانش‌آموزان به دو گروه تقسیم شدند و در هر روز یک گروه در مدرسه برای آموزش حاضر می‌شدند و گروه دوم در منزل آموزش مجازی داشتند. در آموزش ترکیبی نیز چون آزاجم و اجبار به حضور دانش‌آموزان در مدرسه نبود برخی دانش‌آموزان به ویژه در متوسطه دوم و در پایه‌های یازدهم و دوازدهم به بهانه کنکور در مدرسه حاضر نشدند و درس‌ها را در فضای مجازی دنبال کردند. در آموزش‌های ترکیبی(حضوری + غیر حضوری) نیز معلمان با چالش‌هایی روبه‌رو بودند که مهم‌ترین آنها نبود تمرکز در آموزش حضوری و غیرحضوری به صورت همزمان بود. عدم کنترل و حضور و غیاب دانش آموزان از سوی مدرسه و خانواده‌ها نیز در آموزش‌های ترکیبی از مشکلات این دوره است که یک بی‌نظمی را در مدارس متوسطه به وجود آورده است.

نتیجه افت تحصیلی

اگرچه آموزش‌ها ترکیبی و غیرحضوری بود ولی آزمون‌های نوبت اول در دیماه به صورت حضوری و با رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی انجام شد. تحلیل آزمون‌های حضوری در نوبت اول امسال نشان از افت تحصیلی دانش آموزان دارد که معلمان را نیز دچار تردید می‌کند که آیا چرا که دانش آموزان در دو سال گذشته مباحث پایه را به درستی یاد نگرفته‌اند. ارتباط طولی مطالب درسی در سال‌های گذشته باعث می‌شود که اگر دانش آموزی مطالب قبلی را خوب یاد نگیرد در یادگیری مطالب جدید دچار مشکل شود که باید در کلاس‌های جبرانی و تقویتی مطالب پایه دوباره تدریس شوند. در مقایسه میانگین نمرات آزمون‌های غیرحضوری در نوبت‌های گذشته با آزمون‌های حضوری نوبت اول دیماه ۱۴۰۰ تفاوت معناداری وجود دارد. میانگین نمرات در آزمون‌های مجازی معمولاً بالا و غیر واقعی بودند ولی در آزمون‌های حضوری میانگین نمرات پایین‌تر و چون این نمرات واقعی هستند نشان از افت تحصیلی دانش آموزان در آموزش‌های غیر حضوری و مجازی دارند. اگر چه عوامل زیادی در افت تحصیلی تأثرگذارند ولی می‌توان به طور کلی در این شرایط آموزش‌های مجازی را دلیل اصلی افت تحصیلی دانش آموزان دانست.

اختیاری بودن حضور دانش آموزان

مدارس در آبان ماه به صورت ترکیبی و نیمه حضوری آموزش‌های خود را آغاز کردند ولی چون اجباری به حضور در مدرسه نبود در متوسطه دوم ودر پایه‌های یازدهم و دوازدهم دانش آموزان استقبال خوبی از حضور در مدرسه نکردند و به صورت مجازی تدریس‌ها انجام شد. از آنج